

doktrinære Betragtninger, som det ærede Medlem Hr. P. Munch nys gjorde gældende.

Derfor kan jeg fuldt ud dele de Beklagelser, der ytrede fra det ærede Medlem Hr. Brorsens Side — jeg finder slet ikke det ærede Medlems Udtalelser for stærke —, naar han sagde, at det var meget beklageligt, at en dansk Regering paa det nuværende Tidspunkt kunde føre disse Forslag frem til Vedtagelse, og naar han saa stærkt, som han gjorde det, fremhævede, at ingen enkelt Minister havde et saa stort Ansvar i den foreliggende Situation som netop Udenrigsministeren.

Naar nu disse Indberetninger har givet Anledning til denne detaillerede Debat, som Tilfældet har været her ved tredje Behandling, og ogsaa til Bemærkninger forleden ved anden Behandling, vil jeg tillade mig at stille et andet Spørgsmaal til den højtærede Udenrigsminister, og det skal være det Spørgsmaal, hvorvidt den højtærede Udenrigsminister vil sige god for den Opfattelse, at disse fortrolige Indberetninger, som er kommet fra vore Gesandters Side, kun afspejler et Indtryk som det, der — og nu vil jeg endogsaa sige med Rette eller Urette — er kommet til Udtryk i det ofte omtalte Interview. Jeg vil spørge den højtærede Udenrigsminister, om han ikke her i Tinget nu, efter at disse Indberetninger fra Gesandterne om hele den udenrigspolitiske Baggrund for de nuværende Forslags Fremsettelse har givet Anledning til Debat, her — uden selvfølgelig paa nogen Maade at nævne Lande, Personer eller noget saadant, thi dette erkender jeg er ganske udelukket — vil udtale sig om det Helhedsindtryk, som disse Indberetninger afspejler. Man vil sige, at det er lejlighedsvise Ytringer fremsatte hist, fremsatte her, som man ikke maa lægge for meget i. Det, jeg spørger den højtærede Udenrigsminister om, er kun dette: Hvilket Helhedsindtryk afspejler disse Gesandtindberetninger?

Og saa har jeg et tredje Spørgsmaal til den højtærede Udenrigsminister. Jeg vil spørge, om det Materiale, der er fremlagt i Udenrigsministeriets Arkiv, og som Udvalgets Medlemmer har haft Adgang til, virkelig omfatter *alle* fortrolige Indberetninger fra vore Gesandter i Udlandet indtil det Tidspunkt, paa hvilket vi diskuterer det nu foreliggende Lovforslag, eller om der endnu findes andre fortrolige Indberetninger, som ikke er gjort tilgængelige for Udvalgets Medlemmer. Der er selvfølgelig flest Udtalelser om de oprindelige Lovforslag fra den Gang, de blev fremsat, altsaa i Efteraaret og Vinteren 1924—25, og færre

Udtalelser fra Sommeren og Efteraaret 1925. Men det skulde dog være højst besynderligt, om der ikke blandt Indberetningerne fra vore Gesandter i Udenrigsministeriet skulde findes noget af en nyere Dato, og da ikke mindst vedrørende hele Østersø-Situationen, forskellige Begivenheder i Østersøen og de Refleksvirkninger, som disse Begivenheder har fremkaldt, og som absolut maa antages at være berørt i Indberetninger fra vore Gesandter i de respektive Lande. Saadan ses ikke at foreligge blandt de Indberetninger, med hvilke vi hidtil er gjort bekendt. Jeg tillader mig da at stille dette sidste Spørgsmaal til den højtærede Udenrigsminister, og jeg haaber, at han vil være i Stand til at give dette høje Tings Medlemmer et fyldestgørende Svar paa de af mig stillede Spørgsmaal.

Holstein: Der er fra et konservativt Synspunkt ikke mindste Anledning til at beskæftige sig med Indholdet af dette Lovforslag. Hverken særlige militære Hensyn eller politiske Hensyn byder Konservative andet end at holde Standret og foretage den hurtigst mulige Eksekution af den simple Grund, at dette Lovforslag i sin bærende Tanke, i sit Grundlag er en fuldkommen Absurditet, en Absurditet, som ogsaa stemmer daarligt med de Betragtninger, der er gjort gældende i den højtærede Regerings Programerklæring, og som stemmer meget daarligt med et Forbehold, som den højtærede Udenrigsminister for ikke længe siden for den diplomatiske Velanstændigheds Skyld — det forstaar jeg saa udmærket — fandt sig foranlediget til at tage, og som den ærede Ordfører for det konservative Parti allerede har gjort opmærksom paa. Den bærende Grundtanke i dette Lovforslag er jo denne, at hvad enten Verden omkring Danmark rustet, eller den afruster, hvad enten der er Krig i Europa, eller der er Fred i Europa, hvad enten den udenrigspolitiske Situation er tillidsvækkende, eller den er foruroligende, hvad enten den storpolitiske Horisont er svanger af mørke Skyer og optrækkende Uvejr, eller den er azurklar, saa er det mest betryggende for Danmarks Integritet og Selvstændighed at være uden Hær eller Flaade.

Denne socialdemokratiske Tro paa dette Universalmiddels undergørende Virkninger faar en til at mindes det gamle kirkehistoriske Motto, jeg tror, det var Tertullians: *Credo quia absurdum*. Kun forekommer Absurditeten mig at være saa stor, at man fristes til som Motto over den ansvarlige Ministerbænk, hvis dette skal være Stats-